

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Júl 2023

Pred 230. rokmi (1.7.1793 v Pustých Úľanoch) sa narodil pedagóg, filozof, historik, spisovateľ- **Michal Greguš**. Od roku 1814 študoval v Tübingene a Göttingene, v Jene, Lipsku, Berlíne a Drážďanoch. V rokoch 1817-33 bol profesorom evanjelického kolégia v Prešove, od roku 1833 profesorom filozofie a histórie na lýceu v Bratislave. Autor latinských, maďarských a nemeckých veršov, próz a vedeckých prác z odborov, ktoré prednášal. Publikoval v časopisoch Minerva a Iris. Umrel 27.9.1838 v Bratislave (185. výročie)

Pred 240. rokmi (12.7.1783) sa narodil v Ivanovciach právnik, vlastivedný bádateľ **Juraj Ďurikovič** (Gyurikovits). Študoval na kráľovskej akadémii v Bratislave. V roku 1802 odchádza na zapracovanie ako hospodársky úradník na panstvo grófa Zichyho do Pustých Úľan. Tu napísal rukopisné dielo o svojich cestách.

Pred 120. rokmi (22.7.1903) sa narodil v Galante maliar, nositeľ Munkácsyho ceny **János Pirk**. Po skončení Vysoké školy výtvarnej v Budapešti absolvoval študijné pobyty v Paríži a v Taliansku. V roku 1944 sa usadil v umeleckej kolónii Szentendre. Vo svojich dielach realisticky zobrazoval každodenný život. Výstavy: Budapešť, Debrecen, Szentendre.

Pred 140. rokmi (22.7.1883) sa narodil v Seredi právnik **Vojtech Schwitzer**.

Pred 130. rokmi sa (23.7.1893 v Békéscsabe) narodil hudobný skladateľ, pedagóg, **Ján Krasko (ps. Zápotocký)**. Študoval na učiteľskom ústave v meste Baja, potom hudobnú vedu a inštrumentáciu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1912-1924 pôsobil ako učiteľ na rôznych miestach, v rokoch 1923-1924 aj v Galante, potom ako pracovník Ministerstva školstva v Bratislave. Folklorista, autor skladieb pre detské zbory, učebnice spevu, symfonických, komorných a cirkevných diel. Umrel 28.7.1967 v Bratislave

Pred 10. rokmi (23.7.1998) umrel v Piešťanoch Ing. **Ivan Ondrejko**, poľnohospodársky inžinier, fotograf. Do Piešťan prišiel začiatkom 50. rokov, kde sa zaradil medzi najvnímavejších fotografov piešťanského regiónu. Bol autorom početných pohľadníc mesta i fotografií v publikáciách o Piešťanoch. Narodil sa v roku 1935 vo Váhovciach.

Pred 105. rokmi (24.7.1918) sa narodil v Galante-Nebojsi lekár –ortopéd MUDr. **Dezider Maar**, CSc., DrSc. Po absolvovaní Lekárskej fakulty Univerzity Komenského pôsobil na Ortopedickej klinike LF UK, od roku 1959 ako prednosta ortopedického oddelenia Ústavu TBC a respiračných chorôb v Podunajských Biskupiciach. Aktívne sa zúčastnil programu boja proti tuberkulóze. Autor vyše 120 štúdií v domácich a zahraničných časopisoch.

Pred 60. rokmi (30.7.1948 sa narodila vo Veľkých Úľanoch knihovníčka, prekladateľka **Judita Zelmanová**. Štúdium absolvovala na Katedre knihovedy a vedeckých informácií Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1971-1972 pôsobila v Okresnej knižnici v Galante, potom na rôznych úsekoch Knižnice Jurja Fándlyho v Trnave, najdlhšie ako vedúca Odboru služieb čitateľom. Bola zakladateľkou čitateľských letných táborov pre deti a mládež a metodičkou pre knižnice v okrese Trnava. Prekladala z maďarského-, poľského-, ruského-, nemeckého a hebrejského jazyka.